

E – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	12. Česká literatura a kultura 19.století C100014			
Typ předmětu	povinný		dopor. ročník / semestr	2 / ZS, LS
Rozsah studijního předmětu	39 39	Hod. za týden	2p+ 1s 2p+ 1s	kreditů 2 4
Jiný způsob vyjádření rozsahu				
Způsob zakončení	zápočet, zkouška		Forma výuky	přednáška/ seminář
Další požadavky na studenta	Podmínkou k udělení zápočtu je: aktivní účast na seminářích, úspěšné absolvování zápočtového testu, přednesení referátu, odevzdání referátu v písemné podobě. U7 zkoušky by student měl prokázat znalosti základních historických, politických a kulturních okolností vývoje české literatury od konce 18. století až do 90. let 19. století. Pozornost bude věnována i individuální poetice autorů podle seznamu četby.			
Vyučující				
Stručná anotace předmětu	Cílem přednášek je uvést frekventanty do problematiky studia české literatury 19. století v širších kulturních a politických souvislostech, ukázat národní literaturu v procesu konstituování moderní české společnosti. Semináře se zaměří na charakteristiku díla klíčových osobností (práce s textem).			
Studijní literatura a studijní pomůcky				
Studijní literatura				
A) Dějiny české literatury				
(souborné a přehledové práce, učebnice, studijní texty)				
- Lehár, J., Stich, A., Janáčková, J., Holý, J.: Česká literatura od počátků k dnešku, Lidové noviny Praha 2002				
- Dějiny české literatury I. – IV. (2.díl –1960; 3. díl – 1961)				
- Hrabák, J., D. Jeřábek, Z. Tichá: Průvodce po dějinách české literatury. Praha, Panorama 1984				
- Janáčková, J. – Menclová, V. – Štěpánek, Vl.: Přehled dějin české literatury 19. století I.-II. Praha 1990				
- Janáčková, J.: Česká literatura 19. století (od Máchy k Březinovi). Praha, Scientia 1994				
- Janáčková, J.: Český román sklonku 19. století, Praha 1967				
- Novák, A. – Novák, J. V.: Přehledné dějiny literatury české od nejstarších dob až po naše dny. Olomouc, 1936-39; Praha, Brno 1995				
- Novák, A.- Grund, A. – Havel, R.: Stručné dějiny české literatury. Olomouc, 1946				
- Panorama české literatury, Olomouc 1994 (red. L. Machala, E. Petřů)				
- Svozil, B.: Česká literatura ve zkratce, Praha 1997				

B) Slovníky, slovníkové příručky

- Brukner, J. – Filip, J.: Poetický slovník. Praha 1997
- Kunc, J.: Slovník soudobých českých spisovatelů. Krásné písemnictví v letech 1918-45. I a II., Praha 1945-46
- Lexikon české literatury I., II., III., IV. Praha, Academia 1985 – 1993, 2000, 2009
- Mocná, D.- Peterka, J. a kol. : Encyklopedie literárních žánrů, Paseka 2004
- Pavelka, J. – Pospíšil, I.: Slovník epoch, směrů, skupin a manifestů. Brno 1993
- Slovník českých spisovatelů. Praha 1964
- Tenčík, Fr.: Slovníček literárních pojmů. Praha, Albatros 1976
- Vlašín, Št.: a kol.: Slovník literárních směrů a skupin. Praha, Orbis 1976
- Slovník literární teorie. Praha, ČS 1977

Další literatura bude doporučena v semináři k jednotlivým referátům.

E – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	6. Úvod do teorie literatury a interpretace literárního díla			
Typ předmětu	povinný			dopor. ročník / semestr / 2 / LS, ZS,
Rozsah studijního předmětu	26 26	Hod. za týden	0p + 2s 0p + 2s	kreditů / 2 2
Jiný způsob vyjádření rozsahu				
Způsob zakončení	zápočet, zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta	Podmínkou k udělení zápočtu je: aktivní účast na seminářích, úspěšné absolvování zápočtového testu, přednesení referátu, odevzdání referátu v písemné podobě			
Vyučující	PhDr. Jana Bischofová			
Stručná anotace předmětu	Seminář uvádí frekventanty do problematiky studia české literatury, zaměřuje se na základní otázky literární teorie. Hlavním cílem semináře je objasňovat teoretické otázky na základě vybraných literárních textů. 1. Úvodní informace, základní literatura 2. Literatura a slovesné umění (podstata krásné literatury, kulturní dědictví) 3. Literární věda – její členění, pomocné disciplíny 4.-5. Odborné studium literatury (čtení kulturní a nekulturní, čtení odborné, metody čtení) 6. Literárněvědná dokumentace (bibliografická citace, příprava diskusních příspěvků, zpracování seminárních referátů) 7.-8. Organizace literárního procesu (literární proudy a směry, periodizace literatury) 9.-10. Organizace literárního díla (literární druhy a žánry)			

11. Znakový systém literárního díla
 12. Opakování
 13. Zápočtový test
-
- 1.-2. Principy vnitřní výstavby lit. díla
 - 3.- 4. Tematický a kompoziční plán
 - 5.– 6. Jazykové a stylistické prostředky, tropy a figury
 - 7.- 8. Praktické procvičení
 - 9.-10. Versologie (podstata verše, prozodické systémy, rytmicko-melodické členění textu..)
 11. Verš a próza; lyrizace prózy , prozaizace verše
 12. Opakování
 13. Zápočtový test

Studijní literatura a studijní pomůcky

Základní studijní literatura

Petrů, E.: Úvod do studia literární vědy. Olomouc, 2000

Hrabák, J.: Poetika. Praha, 2. vydání 1977

Čapek, K.: Marsyas. Praha 1931

Nezval, V.: Moderní básnické směry. Praha, 3. vydání 1969

Haman, A.: Úvod do studia literatury a interpretace díla. Jinočany. H&H, 1999

Haman, A.: Nástin dějin české literární kritiky Jinočany. H&H , 2000

Hrabák, J.: Úvod do teorie verše. Praha, 6. vydání 1980

Hrabák, J. – Štěpánek, V.: Úvod do teorie literatury. SPN, Praha 1986

Brukner J., Filip J.: Poetický slovník. Mladá fronta, Praha 1997

Lederbuchová L.: Průvodce literárním dílem (Výkladový slovník základních pojmů literární teorie). H&H, Jinočany, 2002

Levý, J.: Umění překladu, ČS, Praha 1963

Mocná, D., Peterka, J. a kol.: Encyklopedie literárních žánrů. Paseka. Praha 2004

Peprník, M.: směry literární interpretace XX. století /texty, komentáře), Olomouc 2004

Překládání a čeština. H&H, Jinočany 1994

Vlašín, Š. a kol.: Slovník literární teorie. Praha 2. vyd. 1984

Wellek, R. – Warren, A.: Teorie literatury. Olomouc, 1996

(V průběhu akademického roku bude rozsah jednotlivých titulů specifikován, bude doplněn seznam literatury k referátům.)

E – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	4. Úvod do českých reálií			
Typ předmětu	povinný	dopor. ročník / semestr	1/ LS	
Rozsah studijního předmětu	26	Hod. za týden	2p+0s	kreditů 4
Jiný způsob vyjádření rozsahu				
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky	přednáška	
Další požadavky na studenta	Student bude během přednášky zapojován do diskuse nad jednotlivými tématy. Předpokladem udělení zkoušky bude test + písemně zpracovaná esej z dané problematiky. Posluchač by měl prokázat, že si osvojil terminologii odborného textu.			
Vyučující	PhDr. Jana Bischofová			
Stručná anotace předmětu	<p>Posluchači se seznámí s uzlovými body historického a kulturního vývoje České republiky. Získají základní poznatky o zeměpisném, politickém a ústavním uspořádání ČR i o jejím začlenění do Evropské unie. Rozšíří si znalosti o podstatě kultury a jejím významu pro společnost. Seznámí se také s významnými osobnostmi z oblasti české kultury, filozofie, politiky i ekonomie.</p> <p>Cíle: získat potřebné znalosti z široce chápaných reálií, rozvíjet ústní i písemný projev (diskuse, referát), pracovat s odborným textem, rozšířit si slovní zásobu, včetně odborné terminologie).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojem kultura, reálie, interkulturní komunikace, sociokulturní aspekt 2. Obecná a hospodářská geografie ČR 3. Úloha české inteligence v moderních českých dějinách 4. Česká společnost za druhé světové války 5. Školství, UK, tělovýchova a sport 6. Politický systém, ČR v Evropské unii 			

7. Zvyky, tradice, lidová kultura
8. Divadlo a film po druhé světové válce
- 9 Charakteristické rysy české společnosti; situace menšin
- 10.-12. Myšlenkový odkaz profilujících osobností české kultury, filozofie, politiky, vědy i ekonomie (referáty studentů, diskuse)
13. Aktuální otázky současnosti

Studijní literatura a studijní pomůcky

Základní studijní literatura:

- Cvejnová, J., 1997, Co chcete vědět o České republice. Učebnice reálií, Karolinum, Praha.
Československá vlastivěda., 1968, Lidové umění, Orbis, Praha.
Čornej, P., 1992, Vše podstatné z českých dějin, Práh, Praha.
Hasil, J., Hasilová, H., 1997, Čtení o České republice, Praha.
Kol., 2006, České země v evropských dějinách, díl I-IV, Praha – Litomyšl.
Kuklík, J., Hasil, J., 2000, Výbor z textů k dějinám českého myšlení, Karolinum, Praha.
Kvaček, R.: České dějiny II., 1997, SPL-Práce, Praha.
Moravec, J.: Pohledy do českých dějin. 2008, Futura, Praha

Rozšiřující odborná literatura:

- Broklová, E., 1992, Československá demokracie. Politický systém ČSR 1919-1938, Praha.
Budil, I.T., 1992, Mýtus, jazyk a kulturní antropologie. Praha.
Gebhart, J., Kuklík, J., 1996, Dramatické i všední dny protektorátu, Themis, Praha
Kol., 1998, 1999, 2000, Co daly naše země Evropě a lidstvu, ELK, Praha.
Kol., 1983, Dějiny českého divadla/IV, Academia, Praha.
Kuklík, J., 1992, Sociální demokracie ve Druhé republice, Karolinum, Praha.
Marek, J., 1998, Česká moderní kultura, MF, Praha.
Poche, E., a kol., 1975, Encyklopedie českého výtvarného umění. Academia, Praha
Ševčík, J., Morganová, P., Dušková, D., 2001, Československé umění 1938-1989, Praha

E – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	19. Vybrané kapitoly z české kultury a historie 19. a 20. století			
Typ předmětu	povinný		dopor. ročník / semestr	3 / ZS,
Rozsah studijního předmětu	26	Hod. za týden	1p+ 1s	kreditů 3
Jiný způsob vyjádření rozsahu				
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky	přednáška/ seminář
Další požadavky na studenta	<p>Předpokladem udělení atestace je aktivní účast na semináři a přednesení písemně zpracovaného referátu z okruhu probírané tematiky.</p>			
Vyučující	PhDr. Jana Bischofová			
Stručná anotace předmětu	<p>Vybrané kapitoly z české kultury a historie 19. a 20. století rozšiřují poznatky z studijního předmětu Přehled českých dějin. Výklad se soustředí na uzlové body kulturně historického vývoje od národního obrození až do počátku 21. století. Pozornost bude věnována jak vývoji kultury a vzdělanosti obecně, tak i dílčím otázkám z výtvarného umění, architektury, hudby, divadla a filmu s cílem doplnit si potřebné souvislosti s dějinami české literatury v daném období.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Předpoklady národního obrození, jeho jazykový a kulturní program 2. Role kultury a vzdělanosti v národně emancipačním hnutí druhé poloviny 19. století 3. Charakteristika přelomu 19. a 20. století (90. léta 19. století, nástup moderních směrů) 4. Podíl české kultury na vzniku samostatného Československa 5. Meziválečná avantgarda 6. Česká kultura v době nacistické okupace 			

7. Kultura a politika v poválečném Československu
8. „Zlatá“ šedesátá léta
9. Česká kultura oficiální, exilová, samizdatová, alternativní
10. Role inteligence v moderních českých dějinách
11. Současná česká kultura
12. Vztahy mezi kulturou a politikou (diskuse, shrnutí)
13. Závěrečné hodnocení referátů

Studijní literatura a studijní pomůcky

Čornej P.: Vše podstatné z českých dějin. Praha 1992
Dějiny zemí Koruny české II. Praha 1992
Encyklopedie moderní historie, Praha 1999
Harna, J.: České a československé dějiny III. Praha 1992
Kuklík, J., Hasil, J.: Výbor z textů k dějinám českého myšlení. Karolinum, Praha 2000
Kuklíkovi, J aj.: Dějiny 20. století. Práce. Praha 1995
Kvaček, R.: České dějiny II. SPL – Práce. Praha 2002
Urban, O.: České a slovenské dějiny do r. 1918. Praha 1991

• Doporučená literatura

Co daly české země Evropě a lidstvu. Díl II.-III. Praha, Evropský literární klub, Praha 2000
Československá vlastivěda III. Umění. Praha 1968
České země v evropských dějinách. Díl III-IV. Praha – Litomyšl 2006 (kapitoly o kulturních dějinách)
Černý, F.: Dějiny českého divadla IV. Praha 1983
Dějiny českého výtvarného umění. Díl IV. Praha 1998
Hudba v českých dějinách. Praha 1989
Kotalík, J.T., Vávra, D., Frič, P.: Obrazy z dějin české architektury. Praha 2003
Král, Z.: Co dalo Česko světu. TeMiCZ 2007
Gebhard J., Kuklík J.: Dramatické i všední dny protektorátu. Praha 1996
Marek, J.: Česká moderní kultura. Praha 1998
Petišková, T.: Československý socialistický realismus. Gllery. Praha 2002
Ševčík, J., Morganová, P., Dušková, D.: České umění 1938 – 1989. Praha 2001

E – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Lexikální seminář – stážisté E			
Typ předmětu			dopor. ročník /	ZS, LS
Rozsah studijního předmětu	26 26	Hod. za týden	2s 2s	kreditů
Jiný způsob vyjádření rozsahu				
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky	cvičení
Další požadavky na studenta	Podmínkou k udělení zápočtu je: aktivní účast na seminářích, úspěšné absolvování zápočtového testu.			
Vyučující	PhDr. Jana Bischofová			
Stručná anotace předmětu	<p>Cílem semináře je seznámit studenty s různými aspekty lexikálního a slovtvorného systému češtiny. Seminář se zaměřuje na obohacování slovní zásoby a volbu vhodných jazykových prostředků v ústním i písemném vyjadřování. Při jazykové analýze autentických textů různého charakteru (texty administrativní, publicistické, odborné, literární) se sleduje zejména tato problematika: obohacování slovní zásoby, volba vhodných jazykových prostředků v ústním i písemném vyjadřování, rozvíjení komunikační kompetence studentů</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.-2. Tvoření slov, procvičení 3.-4. Složení slovní zásoby, praktická cvičení 5.-6. Vrstvy slov, praktická cvičení 7.-8. Slovní význam, praktická cvičení 9.-10. Frazeologie, praktická cvičení 11.-12. Kultura vyjadřování, jazyk diskuse, připravená i nepřipravená řečnická cvičení 13. Zápočtový test 			

Studijní literatura a studijní pomůcky

Základní studijní literatura

Trnková, A., Textová cvičebnice českého jazyka (I. a II.), ISV, Praha 1994, 230 a 174 s.

Čechová, M. a kol.: Čeština – řeč a jazyk. 2. přepracované vyd., ISV, Praha 2000. (pasáž o tvoření slov, s. 92 – 147)

Příruční mluvnice češtiny. Lidové noviny, Praha 1995. (pasáž o lexikologii, s. 66 – 108)

Další odborná literatura

Čermák, F. a kol.: Slovník české frazeologie a idiomatiky I, II, III 1, 2. Academia, Praha 1983, 1988, 1994.

Martincová, O. a kol.: Nová slova v češtině. Slovník neologismů. Academia, Praha 1998.

Pala, K.- Všianský, J.: Slovník českých synonym, NLN, Praha 1994, 439 s.

Slovník nespisovné češtiny. Maxdorf, Praha 2006.

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost, Academia, Praha 1998, 647 s.

Slovník spisovného jazyka českého, Academia, Praha 1989, 1011 s.

E – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Ústní a písemné vyjadřování – stážisté E		
Typ předmětu		dopor. ročník / semestr	ZS, LS
Rozsah studijního předmětu	26 26	Hod. za týden 2s 2s	kreditů
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Způsob zakončení	zápočet	Forma výuky	cvičení
Další požadavky na studenta	Podmínkou k udělení zápočtu je: aktivní účast na seminářích, odevzdání všech písemných dom. úkolů + závěrečné eseje.		
Vyučující			
	PhDr. Jana Bischofová		
Stručná anotace předmětu			

Základním cílem kurzu je prohloubení komunikační kompetence studentů. Pozornost bude věnována rozšíření slovní zásoby, volbě adekvátních vyjadřovacích prostředků vzhledem k charakteru jazykového projevu. Součástí kurzu budou reprodukce kratších textů, hodnocení písemných domácích prací, jazyková analýza autentických textů, charakteristika jednotlivých stylů, připravená i nepřipravená řečnická cvičení.

V 1. až 12. týdnu se budou probírat jednotlivé lekce učebnice *Čeština pro středně a více pokročilé*. Praha, Karolinum 2001 autorů Bischofová, J. – Hasil, J. – Hrdlička, M. – Kramářová, J.+ xeroxované texty
Poslední hodina (13. týden) bude věnována hodnocení závěrečných esejí.

Studijní literatura a studijní pomůcky

Základní studijní literatura

Čeština pro středně a více pokročilé. Praha, Karolinum 2001 (2. vydání) (Bischofová, J. – Hasil, J. – Hrdlička, M. – Kramářová, J.)

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost, Academia, Praha 1998, 647 s.

Slovník spisovného jazyka českého, Academia, Praha 1989, 1011 s.

Základní mluvnice českého jazyka (V. Styblík, M. Čechová, P. Hauser, E. Hošnová). SPN. Praha 2004